

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ I.** bývajúceho v Ž., **2/ O.**, bývajúcej v Ž., proti odporkyni **Slovenskej republike, o náhradu škody 365 133,10 € (11 000 000 Sk)**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12 C 119/2003, o dovolaní navrhovateľky **2/** proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008, sp. zn. 6 Co 43/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľky **2/** proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 6 Co 43/2008 **o d m i e t a .**

Účastníkom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina uznesením zo 6. septembra 2007 č.k. 12 C 119/2003-47 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina z 26. novembra 2007 č.k. 12 C 119/2003-57 nepriznal navrhovateľke **2/** oslobodenie od súdnych poplatkov. Zároveň týmto uznesením neustanovil navrhovateľke **2/** zástupcu z radov advokátov. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej veci neboli splnené podmienky pre vyhovie žiadosti navrhovateľky **2/** o oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko sa jedná o svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Keďže navrhovateľke **2/** nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, nie sú u nej splnené ani podmienky pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov, z ktorého dôvodu nevyhovela jej žiadosti podanej v súlade s ustanovením § 30 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie navrhovateľky **2/** uznesením z 29. februára 2008 sp. zn. 6 Co 43/2008 uznesenie okresného súdu v spojení s opravným uznesením potvrdil. Stotožnil sa s právnym záverom súdu prvého stupňa, že v danej veci nie sú splnené

podmienky pre oslobodenie navrhovateľky 2/ od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. Aj keď navrhovateľka 2/ spĺňa jednu z podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov (osobné, majetkové a zárobkové pomery), nie je splnená súčasne aj ďalšia z podmienok tohto ustanovenia, a to, že sa nejedná o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva žiadateľky. Vzhľadom na nesplnenie jednej z uvedených podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov, nebola splnená ani podmienka uvedená v § 30 O.s.p. pre vyhovenie žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 6 Co 43/2008 napadla navrhovateľka 2/ dovolaním, ktoré odôvodnila tým, že odvolací súd nesprávne posúdil splnenie podmienok pre jej oslobodenie od súdnych poplatkov a pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Nesúhlasila ani so záverom súdu, že ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie práva, pretože odporkyňu riadne označila ako Slovenskú republiku v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p. Z uvedených dôvodov žiadala, aby dovolací súd uznesenie krajského a okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) zistil, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.). I keď navrhovateľka 2/ nemá právnické vzdelanie a nie je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd nepovažoval v danom prípade nedostatok povinného zastúpenia za prekážku, ktorá by bránila vydaniu rozhodnutia, ktorým sa dovolacie konanie končí. So zreteľom na dovolaním napadnuté rozhodnutie vychádzal z toho, že ak predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p. (ako je to aj v posudzovanej veci), nemožno striktne trvať na splnení tejto podmienky, lebo v opačnom prípade by bol popretý nielen zámer, ktorý sledoval účastník konania podaním dovolania, ale tiež účel dovolacieho konania, v ktorom predmetom posúdenia má byť záver odvolacieho súdu o (ne)splnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom.

Dovolací súd z vyššie uvedeného dôvodu pristúpil k posudzovaniu procesnej prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému vo forme uznesenia; bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1

a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ prvá veta O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým navrhovateľke 2/ nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a tiež uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky 2/ o ustanovenie zástupcu z radov advokátov na jej zastupovanie v dovolacom konaní, dovolanie však nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania navrhovateľky 2/ prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia

nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné.

Navrhovateľka 2/ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolaateľka namieta, že konanie je v danom prípade postihnuté závažnou procesnou vadou, lebo v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Pokiaľ dovolateľka tvrdí, že odvolací súd dospel k nesprávne právnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie, dovolací súd poznamenáva, že zamietnutím žiadosti navrhovateľky 2/ o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, nebola jej odňatá možnosť pred súdom konať. Tento záver odôvodňuje predovšetkým skutočnosť, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti pred súdom konať výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku a podmienok pre ustanovenie zástupcu účastníka konania súdom). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutých rozhodnutí, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by

posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z dôvodu, že prípustnosť dovolania navrhovateľky 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 6 Co 43/2008 nevyplýva z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., že procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. v dovolacom konaní nevyšli najavo, dospel dovolací súd k záveru, že v danej veci ide o dovolanie smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré podľa Občianskeho súdneho poriadku nemožno týmto opravným prostriedkom napadnúť. Dovolanie navrhovateľky 2/ preto podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako neprípustné odmietol.

Dovolací súd nepriznal úspešným účastníkom náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2009

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková